

Ett hål om dagen – Louise Sachar

Ett hål om dagen – Louise Sachar - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Del av 1 i Ett hål om dagen – Louise Sachar

Syfte – Ett hål om dagen

Ett hål om dagen handlar bland annat om sanning och lögn, brott och straff, även om vänskap, utsatthet och försoning. Välj teman som passar din grupp och utforma frågor och aktiviteter som fördjupar elevernas förståelse av boken. Eleven kommer att utveckla sin förmåga att läsa och analysera skönlitteratur, formulera sig i tal och skrift, samt urskilja språkliga nyanser.

Läraren reflekterar om undervisningen

Undervisningen är lärarledd och arbetet sker i helklass. Eleven påverkar genom sitt eget tänkande i reflektioner runt innehållet och i sitt eget skrivande. Eleven får ta ansvar för sin del av en god lärandemiljö när vi samtalar och delar med oss av tankar och texter. Uppgifterna kan göras muntligt och skriftligt, enskilt, parvis och tillsammans i helklass. Tänk på att variera undervisningen.

Före läsning – Analys av omslag

Nedan ges förslag på hur läsningen kan genomföras. Anpassa struktur och innehåll så det passar dig och dina elever. Jag har delat in boken i sex delar: DEL 1 sid 1-39, DEL 2 sid 40-88, DEL 3 sid 89-112, DEL 4 sid 113-148, DEL 5 sid 149-168, DEL 6 sid 169-208. Om eleverna möter **tankemeningar** för första gången bör du visa hur du gör när du "tänker" kring en mening, hur du ställer frågor till meningen, kommenterar och kopplar till egna erfarenheter eller jämför med händelser i andra sammanhang.

- Förse alla elever med en stor skrivbok/datafil. Denna ska bara användas till skrivande som handlar om litteratur.
- Presentation av boken, fram- och baksidan. Prata om färger, bilden och baksidestexten. Någon kanske har sett filmen.
- Samtal om vad som menas med: samhällskritik, skröna och magisk realism?
- Teori: Parallellhandling, skröna, realism.

DEL 1: Rita en odla

- Läs s. 39 om odlan som upptakt (eleverna ska inte öppna sina böcker).
- Instruktion: Lyssna och se odlan framför er! (visualisering)
- Därefter elevuppgift: Rita en odla med gulgrön kropp med elva gula fläckar, gula ögon med röd rand runt, stora svarta tänder, mjölkvit tunga och grova klor, kroppen 15-20 cm. Gör en bakgrund: ökenbild. **Använd starka färger. Sätt upp på väggen.**

Fortsätt sedan med högläsning fram till s. 39. Samtala om handling, karaktärer och platser. Anteckna gemensamt – på tavlan och i läsjournal: personer, namn och smeknamn, Stanleys bakgrund och livet i lägret. Farfars historia. Avsätt en sida per "uppgift" – det gör det lättare att fylla på senare.

DEL 2

Varje vecka gemensamt arbete runt uppgifterna: samtal med anteckningar. Detta kan ske i helklass, gruppvis eller enskilt. Det är dock viktigt att samla alla och ha minst en gemensam genomgång för att säkra att alla är med.

- Sortera fakta om personerna: Stanleys liv före campen. Stanleys liv på campen. Farfarsfarfar och förbannelsen.
- Repetera parallellhandling. Högläs 89-94.
- Titta på person- och odlebeskrivningarna. Likt/olikt? Öknamnens betydelse?

Tankemeningar

Man ska inte skratta åt andras drömmar.

När allt kommer omkring har du bara ett enda liv och det borde du försöka göra det bästa av.

Ni måste försöka komma på vad ni vill göra, och sedan göra det.

Du är inte helt och hållet värdelös.

Det var inte bara Stanleys muskler och händer som hårdnats under de gångna veckorna, hans hjärta hade också hårdnat.

Mina fingrar är som magneter.

Han kommer inte att dö,... oturligt nog för.

Jag är inte dum i huvudet... jag gillar bara inte att svara på alla deras frågor.

Gud kommer att straffa er.

DEL 3

Kate Barlows historia (Kate B finns på s. 89-91, 95-101, 106-109, 158-160, 198.) Sammanfatta kronologiskt hennes historia.

Tankemeningar

– Döm själv: Vem straffade Gud?

... dör skrattande.

DEL 4

Välj två tankemeningar eller hitta två egna i boken. Gör kopplingar till egna erfarenheter eller jämför med händelser i andra sammanhang. Hittar du några samband? Likt/olikt?

Tankemeningar

Vi lattjar bara.

"Är det inte viktigare att han lär sig läsa?" undrade Stanley. "Är inte det mer befrämjande för karaktären än att gräva hål?"

"Han var aldrig här", sa chefen.

"När man tillbringar sitt liv på botten av ett hål", sa han, "har man ingen annanstans att ta vägen än uppåt."

DEL 5

Återberätta kort vad som händer Zero och Stanley. Enskilt skrivande. Muntligt i helklass – vad har ni skrivit? Jämför och resonera om vad som är viktigt att ta med i en kort sammanfattning. En bra sammanfattning är skalbar, 300 ord kan bli 30 och till sist bara tre ord.

DEL 6

- Vad hade hänt om Stanley inte givit sig av efter Zero?
- Boken skulle kunna sägas vara en "utvecklingshistoria" för både Stanley och Zero. Vad har förändrats från bokens början till dess slut: För Stanley? För Zero?
- Vad menas med rubriken till tredje delen: *Vi fyller igen hålen?*

Efter läsning

Omdöme: Vad tycker du om boken? Finns det något du tycker är speciellt bra/roligt/ knäppt? Vad tycker du inte om?

Vilka frågor ställer du till boken? Vilka kopplingar gör du till egna erfarenheter eller andra texter du läst?

Kunskapskrav

Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med **mycket gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **god** koppling till sammanhanget visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett **välutvecklat** sätt beskriva sin upplevelse av

läsningen.

Eleven kan skriva olika slags texter med **tydligt** innehåll och **väl** fungerande struktur samt **god** språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med **god** säkerhet.